

Oglasi, pripisana itd. tiskaju i računaju se na temelju običnog cijenika ili po dogovoru.

Novci za predbrojbu, oglase itd. šalju se napušticom ili položnicom pošt. Stedionice u Beču na administraciju lista u Pull.

Kod naručbe valja točno označiti ime, prezime i najbližu poštu predbrojnika.

Tko list na vrijeme ne primi, neka to javi odpravničtvu u otvorenom pismu, za koji se neplaća poštarina, ako se izvana napise. «Reklamacija».

Cekovnog računa br. 847.849.
Telefon tiskare broj 38.

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

«Slogom rastu malo stvari, a nesloga sve pokvari». Narodna poslovica.

Izdaci će: dne 17. i 25. novembra te dne 4., 12., 20. i 28. decembra 1899.

Netiskani dopisi se ne vraćaju; nepodpisani netiskaju, a ne-frankirani neprimaju.

Predplata: s poštarijom stoji: 5 for. u obće, na godinu 2 for. za seljake ili for. 2.50, odn. for. 1.— na pol godine.

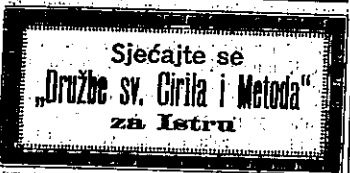
Izvan carevine više poštarina.

Pojedini broj stoji 5 nč. koli u Pull, toli i izvan iste.

Uredništvo se nalazi u ulici Giulia br. 5 te prima stranke osim nedjelje i svetka svaki dan od 11—12 sati prije podne.

Odgovorni urednik i izdavaatelj Stjepo Givić. — U nakladi tiskare J. Krmpotić i drug. u Pull. — Glavni suradnik prof. Matko Mandić u Trstu.

Budući broj izaci će u četvrtak dne 4. siečnja.

P. n. gg. predbrojnicima.

Pri koncu smo godine a u danima zaključnih računa. Molimo rodoljube i sumišljenike, da se i opet na list predbroje — a opominjemo svu onu gg. predbrojnika, koji nam nису namirili ovogodišnju predbrojbu, a nekogi i onu prošlih godina, da to čim prije obavje. Obstanak lista stoji jedino na predbrojnicima, a uz ne-točnu i nemarnu uplatu, stvara se upravi sto briga, kako da namiri pojedini broj. Gg. predbrojnici nek u tu svrhu uporabe naše čekovne položnice koje jur imadu, a ostalima pripislat ćemo jih u jednom od budućih brojeva.

Uprava.

Na koncu godine.

Brzim korakom primiče se devet-najsto stoljeće svomu koncu. Još će jednom stupiti pred naša vrata blago proljeće, ugodna jesen i nujna zima — i devetnajsto stoljeće pripadati će poviesti.

Predzadnji kolobar u lancu, koji spaja tekuće i buduće stoljeće, jest godina 1899. I ona se primiče svomu kraju, i ona je na pragu vječnosti!

U bezkrajnomo nizu vremena, jedna godina se ni neopaža, ali za pojedina, koji se nalazi u ovoj suznoj dolini samo kao putnik, koji treba, da je uvijek pripravan, da odstupi mjesto drugomu, za njega je i jedna godina mnogo. On mora da upotrebi što korisnije i što plodonosnije svaki dio te godine, a da uzmogne kazati na koncu svoga vieka: bio sam koristan sebi i drugomu, jer nisam zakopao talente, što mi ih je izručio naš dobit Gospodin.

Nalazeći se na međjašu između stare i nove godine, bježi nam pogled natrag u prošlost i napried u budućnost. O budućnosti možemo samo naklapati na temelju izkustva. Stalno proreći nemožemo ništa.

Lagljji nam je posao sa prošlostju, osobito ako nam je sva još živa u pameti. A tako je sa događaji iz g. 1899., koje imademo još svi pred očima. Što da kažemo o njima? To, da smo za jednu godinu gorka iz-

kustva, bieda i nevolja, neizpunjenih težnja i varavih nada bogaliji. Inače neimamo biti za što zahvalni godini, koja se eto utaplja u moru vječnosti. Naša nas je kao narod nezađovoljne i takvim nas ostavlja.

Naša životna narodna pitanja ostadoše i tečajem ove godine, neriešena čekajuć bolja vremena i pravednije sudce. Narod naš hrvatski nije se skoro za ništa primakuo svomu cilju tečajem god. 1899. S njim, razdijeljenim u toliko pokrajina, vlada i danas 4—5 različitih sustava. Nigdje se ne čuti zadovoljnim ili sretnim.

Mi u Istri doživjeli smo tekom umiruće godine više tužnih nego li radostnih.

Sa ljetinom prošli smo u obće lošo. Negdje suša, drugdje tuča; pak povodnji i druge nevolje naniše pokrajini silnih šteta. Glavni proizvod zemlje, naime vino, gdje ga je bilo, neima prave prodaje radi nesretne klauzule, kojom nas naši vlastodržci nagradiše.

Na političkom polju, u narodnoj borbi imali smo i tečajem ove godine proti nama stare dušmane i protiv-nike. Oslanjajuć se oni na nesretni vladajući sustav ovdje na našem jugu, bivali su proti nam uvijek drzovitiji i bezobrazniji. Od starih naših pozicija nismo doduše nijednu izgubili, ali nije bilo moguće ni do novih doći. Stojali smo na obrani, da nam ne-prijatelj ne pedalj starinske grude. Odbijali smo neprijateljske nasrtaje bilo na naše vjerske, školske, pravne li političke utvrbe.

U toj borbi doživjeli smo tekom god. 1899. i jedan osobito radostan događaj. Davna želja Hrvata i Slovenaca izpunila se naime ove godine otvorenjem državne gimnazije sa hrvatskim naukovnim jezikom u Pazinu. Htjelo se je 30godišnje borbe, izvanredne uztrajnosti, teška truda i muke a da se zadovolji toj davnoj težnji Hrvata Istre.

Prvaci naroda, koji su mu tu kulturnu stečevinu uzornom po-zrtvovnostju izvojevali, jesu hvala Bogu i danas većinom na životu. Njima je na tom narod iz sve duše haran, on će se ih bez dvojbe i na sklonku iztičuć godine zahvalna srca sjećati. Još nam valja ovdje spomenuti jednu činjenicu, koja nije doduše ništa za nas nova, ru ona je sva-kako utješljiv pojav u našem narodnom životu. To je krasna sloga, koja vlada u narodu i među njegovim prvaci s jedne strane, s druge pako divno susretanje, skladno djelovanje i bratska upravo pažnja između Hrvata i Slovenaca Istre i Trsta sa okolicom.

Dočim se naša inače sretnija braća u Hrvatskoj, Dalmaciji, Krajiškoj, Goričkoj i t. d. prepriju i sramotno inate, često radi malenkostih, stavljajuć u pogibelj i najbitnije na-

rodne probitke, jesmo mi Hrvati i Slovenci, Bogu hvala, u ovom dielu naše monarhije jednih misli i istih načela, koja složno širimo i provadjamo. Dobri Bog će dati, da bude i u buduće, jer si nemožemo pomisliti veće pogibelji za naš narodni obstanak, niti veće nesreće za nas malobrojne, neuke i nemoćne, nego li bi bio prepri ili razdor kakvog nalazimo na žalost i nesreću sviju nas u navedenim našim pokrajinama.

Tople ljubavi, iskrene sloge i pravoga jedinstva u načelima i radu hoće nam se svima, i svuda, gdje god nas imade, ako želimo, da stvorimo živu želju svakoga pravoga otache-nika t. j. oslobodjenje i ujedinjenje svega našega naroda.

I s tom najživljom željom našom dielimo se rado sa god. 1899., koja nam bijaše godinom punom težkih kušnja i pregaranja. Sa čvrstim po-uzdanjem bližamo se novoj godini, koja nas mora privesti bliže k narodnom cilju ako budemo ljudi.

Svatko, koji čuti u sebi sposobnosti, i koji je na to dužan, neka zasuće visoko rukave, pak živo neka prione oko najuzvišenijega rada: oko narodnog preporoda za političku slobodu i nezavisnost.

U narodnom, u hrvatskom načelu budimo odlučni i postojani; provadjajmo je uztrajno i uporno, pošteno i nesebično, pak će biti blagoslova božjega i obilata ploda.

Tako radeć dignimo srca k onomu, koji brani i štiti nemoćne i pravedne. Iz stare godine prenėsimo u novu sve ono izkustvo, koje će nam sliziti u budućoj borbi za duševna i tjelesna dobra našega naroda. Od nesreća, koje smo doživjeli tekom ove godine, neka nas Svevišnji očuva u nastajućoj godini, zadovoljstvo i radosti stare godine neka nas prate i u novu.

Na koncu god. 1899. i na početku god. 1900. želimo vruće svim našim prijateljima i svemu našem narodu, da bi sretno završio staru, a još sretnije započeo novu!

Politički položaj.

Iz govora dr. M. Laginje, izrečenog na glavnoj skupštini političkoga društva Ehinost.

(Konać)

Uzroci, radi kojih neima desnica one važnosti, koju bi morala imati po svojem broju, nalazimo u slijedeće:

Naša braća Česi stoje na državno-pravnom stanovištu. Oni drže, da bi trebalo glavne njihove poslove riešavati u zemaljskom saboru u Pragu. Radi toga nepredlažu nikakva zakona, koji bi bili korisni za svu državu. Tako postupaju i Poljaci. Njihov klub je toli važan, da su oni zadnjih 30 godina odlučivali u carevinskom vieću. Kada valja u parlamentu uređiti koje pitanje, kojim bi se okoristili Mađarosi, koji su s nama u svezi, tada se Poljaci sjeće zemaljske autonomije zahtje-

vajuć, da se takovo pitanje rieši u saboru u Lavovu, gdje su oni sami gospodari. Tako je po prilici i sa Niemci katolici, kojim je vođa Kathrein. Da je ova stranka zadnje dvie godine čvrsto stojala na našem zajedničkom programu, kao što bi bilo i u njezinom interesu, mi bismo danas u Austriji bolje stali, jer bi bilo riešeno jezikovno pitanje, koje podkopava državne temelje.

Nu ovi Niemci nedrže se uvijek čvrsto programu desnice, jedno radi toga, što se čute i sami za Niemce, drugo radi toga, što su im ostali Niemci počeli položaj otežavati, te ih prestrašili tako, da nisu dopustili, da se pravedno za sve narode rieši jezikovno pitanje.

Položaj danas jest ovakav: desnica ili većina je Slavenom sklona, ali ona nemože u carevinskom vieću provesti nijednoga zakona, nemože ništa odlučnoga izvesti, jer ona nije pravo za pravo brojna većina.

Na drugoj strani stoji manjina ili lievica, koju sačinjavaju Niemci raznih skupina i programa, koji se združie jedino u tu svrhu, da se uzprotive velikomu u Austriji pitanju t. j. proti tomu, da dođu i Slaveni do svojih prava.

Ovi Niemci, inače međusobno razčepkani i razdvojeni, slože se proti Slavenom, kako se slože i Talijani, kada treba udariti na nas. Taj spoj Niemaca proti nam, jest nama vrlo pogibeljan, jer nam pokazuje, da Niemci kao narod idu za tim, da pridobiju u Austriji onu prevlast, koju je do sada uzdržavala njemačka birokracija.

Pošto je u našoj monarhiji njemački jezik igrao glavnu ulogu, nije se pitalo da li je činovnik Slovenac ili Čeh; na oko bijahu Niemci, nu u istinu bijahu posebna kasta za sebe. Ono gospodstvo, koje je imala ta birokracija nad narodi, to nasloje sada Niemci zadobili kao narod, što je pogibeljnije, nego li prevlast birokracije, jer u odlučnom času, ako krene činovništvo stranupcije proti želji naroda, ustane vladar, te izdade zapovjed takvu, da se stvar lahko promjeni od jutra do večera.

Njesto sličnoga doživjeli smo god. 1861. u Hrvatskoj. U večer je još narod stenjao pod pritiskom njemačkog činovništva, a već slijedeć dana disalo se drugi zrak i čutilo se, da se je u slobodnoj državi. To je odvdislo od najviših činbenika. Nu kao što zapovjedaju ti činbenici činovništvo, nemogu tako lahko zapovjedati čitavomu narodu, ako u njemu vlada jedna misao.

Austrijski Niemci idu za tim, da za vladajuć nad nami, da nas unište ili da im mi robujemo kao niže plemu. Za koji čas može se austrijska vlada — pa bio to Clary, Petar ili Pavao, poslužiti timi elementu proti nam, nu za uvijek nije to moguće. Vlada bo; koju vidi dalje nosa, nemože se osloniti na Niemce kakvi su danas, jer Austrija imade od Boga nijoz poslanu zadaću (burno odobravanje) a to je, da se na tom ogromnom prostoru od Adrije pak do pruskih granica moraju mirno slievati tri velika mora: slavensko, germansko i latinsko, da se taj utalože pjeniči se talasi. To je zadaća Austrije i toj zadaći nemiše se odreći. (Zivalno odobravanje.) Ako njoj se odreće, križati će se ti valovi, i Austrija bi morala propasti u toj nepogodi. Nu mi zadem, da se može takodjer malena ladicca spasiti i s njom odvažan mornar. (Burno odobravanje.)

Da nastupe takova nesretna vremena, te bi Austrija zaplovlila pogibeljnim pravcem, pak da se pri tom razlupa, narod

Do sada smo mislili, da su Boručani razdvojeni radi gradnje kapelanske kuće; tomu nije tako.

Iz ponašanja i vladanja nekolicine Boručana, slutila je naša stranka neslogu, ali ne na ovakovu. Da se tomu predusretne poslala naša stranka prošlu nedelju (17) u Borut dr. Triunajstića, dr. Kureličića, župnika Hradeka i I. Mandića iz Pazina, da ovi po mogućnosti Boručane slože, što jim za čas i pošlo za rukom. Petnajst ondi prisutnih birača I. tijela dalo je pred god spomenutim muzevinu pošteno rješenje, da će u sriedu glasovati s hrvatskom strankom i izabrati ondje svoje četiri predložene, na koje je naša stranka pristala. Došao dan biranja; većina od tih „postojnika“ glasovala je u sriedu za talijanske predložene, kojih je na čelu „Giovanni Fabian“, najradikalniji Talijan iz mjestine občine i u prisutnosti g. dr. Triunajstića, komu su bili u nedelju obećali, da će glasovati s hrvatskom strankom. Ako se tako rješenje poštuju, onda nije teško dobiti. Ovdje bude spomenuto sljedeće:

U subotu bio je u Pazinu dr. Cleva iz Poreča;

Istu subotu bio je pozvan u Pazin I. Fabian iz Paza, i ostao ondje do nedelje pošte poldan;

u izbornu komisiju bila su pozvana dva Boručana, kao mjeseca augusta, ali oba su se ovaj put izpričala; u 3. i 2. tijelu došlo iz Boruta glasovati jedva četvorica;

gostili na Pazu kod Fabiana sudjelovali su proli svojem običaju i Boručani. Ako sve to u obzir uzmemo, moramo zaključiti, da glasovanju Boručana sa talijanskom strankom „nije“ uzrok gradnja kapelanske kuće, već je tomu uzrok vjetar, koj je iz Poreča zaduvala.

Boručani! Služi li to vama na čast? Vi znate dobro, kako je talijanska stranka pod Mattiaschom upravljala občinom Boljun, a vi sada vašim glasovanjem htjeli biste talijansku stranku opet uskrisiti; kod izbora načelnika spoznat ćemo vas, kamo važete.

U cijeloj mjestnoj občini ostali nam birači iz svih porezovnih občina vjerni, kao mjeseca augusta; iz Sušnjevice pridružilo nam se njih nekoliko u trećem tijelu, dočim su oni iz Paza ostali vjerni talijanskomu generalu, koji da će jih sada osloboditi od svih adicionala i ostalih plaćila. Živili naši vriedni birači iz cijele mjestne občine. Izabranim pak našim zastupnikom postavljamo na sree, da se svežu čvrsto proli neprijatelju, koj će jih kroz ove tri godine napastovati.

Politički pregled.

U Pulj, dne 27. decembra 1899.

Austro-Ugarska. Nakon podulje i teške borbe podleglo je ministarstvo grofa Clary-a svojoj sudbini. Ono se je rodilo kamo nedozrielo čedo u utrobi majčinoj; živjelo je kratak život podržavano umjetničkim sredstvi, ali duo je ipak moralo podležti, jer mu nebijaše sudjeno, da živi zdravim i jedrim životom.

Grof Clary preuzeo je na svoja slabašna ledja silni teret. On je mislio, da je tomu teretu dorasao, da će ga sretno pobediti do cilja, nu prevario se precijenjavajuć svoje sile. Povodom njegova nastupa nije mu se nitko iskreno veselio. Slavenski narodi Austrije poznavali su ga kao njemačko-liberalnoga činovnika, koji nije imao ni volje ni sile, da privede austrijsku ladju po toli uzburkašom moru u sjegurnu i čvrstu luku. Njegovi suplemenici nisu se posve u njega pouzdavali, jer se do sada nije toliko izlicao kao Niemac, koliko bi oni bili htjeli. Za kratkog svog ministarovanja pokazao je grof Clary svoju političku borju jasnije nego li bi bio smio, jer bijaše njegov ministarstvo najavljeno ni jednostranim, što u istinu nebijaše.

Pad grof Clary-a prouzročili su u prvom redu žilavi i austrajski zastupnici češkoga naroda. Oni su pokazali njemu i svim budućim ministrom austrijskim, da se u Austriji više proli složnošću češkojmu narodu neda vladati. Nu ako su tako rekuc

sami Česi srušili ovo ministarstvo, što bi sve mogli pokrenuti u ovaj polu monarhije austrijski Slaveni, kad bi bili složni i ujedinjeni u glavnih i načelnih pitanjih.

Od bivšega ministarstva grofa Clary-a ostali su i nadalje u gabinetu nekoli njegovi članovi. Tako je ostao bivši ministar željeznica, vitez Wittek na svojem mjestu, te mu bijaše povjerenje predsjedništvo u ministarstvu; grof Welsersheimb ostao je i nadalje ministrom za zemaljsku obranu. Ministrom za Galiciju bijaše imenovan vitez Chledowski; privremeno upravljati će ministarstvom poljodjelstva pl. Blumfeld, ministarvom unutarnjih posala bivši odjelni predstojnik Josip Stummer; ministarstvom financija pl. Jorkasch-Koch; ministarstvom trgovine dr. Stibral; ministarstvom pravosudja dr. Ferdinand Schrott i ministarstvom bogostvoja vitez Bernd.

Ovo ministarstvo, sastavljeno od samih činovnika, voditi će samo privremeno državne poslove. Ono će odstupiti čim se po njesto umiri narodnostni boj, i tada će stupiti na njegovo mjesto stalno ministarstvo.

Carским pismom odročeno je za sjedanje carevinskoga vieća. Odmah po novoj godini izaci će nove naredbe na temelju § 14. ustanova, kojimi će se urediti privremeno državni proračun i nagodbeni poslovi sa Ugarskom.

Službeni list bečke vlade priobćuje carsko pismo, s kojim se sazvije za dne 20. sljedeći zemaljski sabori: Češke, Galicije, gornje i dolnje Austrije, Solnogradske, Stajarske, Koruške, Kranjske, Moravske i Šlezije. Nisu sazvani ovi sabori; Dalmacije, Bukovine, Trsta, Istre i Gorice.

Naknadni izbor, koji će se obaviti dne 3. janara 1900. u Gorickoj za tamošnji veleposjed proci će, kako se nadamo za našu tamošnju slovensku braću častno. Slovenski veleposjednici sastase se prošloga četvrtka u Gorici na dogovor i tuj zaključie kandidirati mjesto odstupišega grofa Alfreda Coronini-a g. Oskara Gabrščka, načelnika u Tolminu.

Franina i Jurina.

Fr. Tako neće, još ni ov put, bit mačić kupo za potestu za Kavste.
Jur. Mala škoda za njega, zna on skoći do Poreča; Rovinja, ali dr. Trsta, pak je solda kako i peska; nego za ono njegove nemoti, ke ga slopa stede, za njih je škoda, da nisu prišle do kućice kruha.
Fr. Če benji i za njih Bog sprovidit kada se občina razdeli.
Jur. Franino nobudi trubilo, ter ča neznaš, da temu već nijedan ne veruje.
Fr. Ste tako te pogledali!

Domaće i razne vijesti.

Imenovanja kod c. kr. poste. Poštanski ministar, oćieljali imenovani su medju ostalimi i gg. Lovpušček i Kallster kod javateljstva u Trstu.

Obiteljsko nesreće. Iz naše dične Kastavštine primili smo podulje vijesti o nesreći u dvih tamošnjih rodoljubnih naših obiteljih.

Tik pred Božić pokopase naime suprugu bivšega občinskoga zastupnika, župana, posjednika i rodoljuba našega g. Franca Mandića, velovriednu njegovu Mariju, a na badnjak poneseše k zadnjemu položku poznatoga u Kavtu trgovca i obrtnika i čestitoga rodoljuba g. Ivana Karlarvarisa.

Radi nestasice prostora morali smo odnosa vijesti za danas u ovo par redaka zbiti, te ćemo je u budućem broju u cijelosti priobćiti. Za danas šaljemo unesrećenim i razveljnim obiteljim naših rodoljuba u Kastavštini najiskrenije sautešte a blagim pokojnikom neka podieli Svevišnji vietni pokoj!

Sazov zemaljskih sabora. Povodom austrijske ministarske krize pronose se glasovi, da će biti sazvani zemaljski sabori ove polovice monarhije na kratko zasjedanje, da razprave naime zemaljski proračun.

Neznamo koliko je na tom istine, nu čini nam se, da se je sada već prekratak rok za sazov sabora i da imadu baš sada u Beču drugoga posla, ke da im neprestaje vremena baviti se ovakvim pitanjem. U ostalom ako vlada u istinu misli sazvati zemaljske sabore, mora to učiniti u najkraćem roku.

Za naša narodna društva. Po davninom našem običaju uličemo se molbom i ovaj put prigodom nove godine našim prijateljem i dobroćiniteljem našega naroda u Istri, da se ga i ovom zgodom sjetili izvole.

Naše narodne potrebe rastu godimice a ove porastle su osobito time, što smo preuzeli na naša slabašna pleća uzdržanje one stolne siromasnih mladića, koji polaze hrvatsku gimnaziju u Pazinu. Do sada bilo nam se je brinut najprije za Bratovštinu hrvatskih ljudi u Istri; pak za „Družbu sv. Cirila i Metoda u Istri“, u sada je nadostlo treće, ponajvažnije i ponajteže brame t. j. „Djačko društvo u Pazinu“.

Namu su jednako mila i draga sva ta narodna društva, jer imadu sva jednako plemeniti svrhu. Radi toga i nepreporučamo više jedno nego li drugo ili treće, već molimo svakoga pravoga rodoljuba, svakoga prijatelja naše sirotinje, da se sjeti bilo kojega od rečenih društava povodom prošljene godine.

Imade nas hvala Bogu mnogo, koji govorimo istim jezikom i koji težimo za istim narodnim idealom, pu ako žrtvujemo svaki malo baš onda, kada je za sirotinju najgora, učinili ćemo ne samo dielo milosrdja, već ćemo tim doprinieti kamećak k našoj zajedničkoj narodnoj zgradni.

Deder dake, rodoljubi i prijatelji naši, pružite malen darak dobrotvornim i plemenitim društvom našim za novu godinu, koja neka bude i svima ugodna i sretna!

Parnica Kamenarović-Belušić. Pišu nam: Mnogim od vaših prijatelja biti će poznato, kako su prije desetak godina skloplili trgovački ugovor gg. Kamenarović i Belušić, da se okoriste sa izumom (velocimetar) ovolga posljednjega. Prof. Belušić usavršio je svoj izum po programu grada Pariza, te mu nadeo ime „compteur“, (računatelj) jer računira brzinu i dobu vozeće, cijenu, osobu itd. Izmedju rečene gospode zametnula se god. 1893. parnica i to lužio je Kamenarović Belušića radi povriede ugovora. Parnica svršila je ovih dana tim, da bijase g. Kamenarović odsutni (Mi žalimo iskreno, da je u obće došlo izmedju te gospode do parnice i da se nisu znali bolje okoristiti sa doista ženjalnim izumom g. prof. Belušića. Op. Ured.)

Loydov parobrod „Berenice“. Ovih dana prispio je u Trst krcat kavom Loydov parobrod „Berenice“, koji je na putu imao tri slučajja kuge. Okuženi parobrod nije mogao u luku već je morao u Lazaret, gdje je posebna zdravstvena komisija pregledala sav parobrod i svi momćad. Rozkužene bili će sve prostorije parobroda i skrcan teret u Lazaretu. Preduzete su najstrošije mjere, da se izbjigne svakoj pogibelji. Sa izvanjskim svijetom neobči ni momćad parobroda, ni rečena komisija. Dok se neobave sve propisane mjere nu parobrodu i sa iskrenim teretom, neće moći niklo iz Lazareta.

Kardinalski klobuk primili su iz ruku sv. oca dne 14. t. mj. u javnom konsistoriju novoimenovani kardinali: Francica Navi i Jakov Missiu; knez-nadbiskup Goricki. U istom konsistoriju bijaše proglašen pražkim nadbiskupom olomučki kanonik barun Skrbenski.

Nova škola zlosretno „Lege“. U talijanskih histovih čitamo, da je rovinjska podružnica zlosretnog talijanskog društva „Legia Nazionale“ oćieljala otvoriti talijansku pučku školu za hrvatsku u djeću negdje izmedju Rovinjskog sela i Kanfanara. Rečena podružnica podnela je jurve središnjemu ravnateljstvu onoga društva u Trstu nacrt i troškovnik za gradnju spomenute škole.

Ta nesretna škola graditi će se jedino za hrvatsku djeću, jer u okolici Rovinjskoga sela i Kanfanara neima nijednoga Talijana. Na tu novu pogibelj za naš narodni obstanak u Istri, upozorujemo naše rodoljube u onih stranah te im truce preporučamo, da se na vrijeme priprave i obožavaju proti tomu divljakom narstaju talijanske gospode na naš narodni život. Nitko, koji imade u sebi iskricu narodne sviesti i poštenja u sebi nebi smio upisati svoje diete u to talijansko trovalisce.

Iz Dravčeva, kod Fokulina. (Pozar - Pogorelici) — Tužnim sream javljamo Vam strašnu nesreću, što stize naše selo dne 7. tek. mj. Bilo u jutro oko 9 sata, kada iznenada buknu vatra u dimnjaku jedne kuće, a naroda nebijaše na okupu, da zapriči, da se vatra dalje širi i na susjedne kuće. K tomu vijala grdna grbinada, te je vjetar silno duvajuć, prošiuo vatra i na obližnje kuće tako, da su izgorjele četiri kuće, jedna uz drugu. Spasili nije se dalo ništa, osim nešto malo živeža. Obćelalo nam se, da će doći na lice mjesta komisija, da procieni štetu; ali koja korist, kada kuće nebijaše osjegurane? Preporučamo se dakle vruce predpostavljanim oblastima, da nam izposluju podporu, jer imade teško sirotinju u sred teške zime! — Pogorelici jesu: Petar Poropat, Gaspar Jurman, Martin Prenc i Sime Jakus. — Ljudi božji, osjeguravajte svoju sirotinju!

Iz sv. Lovreča Pazenatičkog, pišu nam: Riedko kada da se javimo u „Našoj Slogi“. Razlog je tomu, da smo zapušteni i neuki. Zapuštaju nas i oni, koji bi morali skrbiti za naše barem duševno dobro. Od svećenika nam slaba korist. Toliko da odsluži misu i drugo ništa. Dobohće pa zna dobro pohirat. U crkvi je sve latinski i talijanski, prem da velikom većinom neznamo talijanski a neće se naći u svoj župi ni 4 osobe, koje nebi znale hrvatski. Prituživali smo se prošle korizme i u Poreč, pa smo dobili liep odgovor. Čujte, pa sudite. Reklo nam se, da bi bilo bolje, da nisu molitve ni u jednom ni u drugom jeziku. Puk iz toga vadi zaključak, da svećenika nebi ni trebalo.

Na 17. pr. mj. napao je jedan talijanski dolephul gradim rječuna starca — rodoljuba Vinka Piemonte, nu taj mu ih je dobro odbudio, da je delija morao sviiti rep medju noge.

Iz Lošinja Maloga, pišu nam: Pro-maknućem bivšeg upravitelja mgč. Grskovića za kanonika, dobili smo za upravitelju mgč. Kraglićeta i tako mjesto da se ide napried, idemo natrag. Prije smo barem imali umjerena Hrvata, (tako vlada zove one, koji se nemiesaju u politiku), a sada smo dobili pravog Talijana. Mi se nenadamo dobru od njega, već sunjammo da će bit na ruku onim od komunua, jer njim je svim i osobni prijatelj. Od preč. Grskovića imamo uz ono dobro, što je učinio i jednu žalostnu usporuenu. On je bio onaj, koji je započeo na velike blag dane propovjedati uz hrvatski i talijanski, što nisu učinili naši Lošinjani pok. Morin, a ni živuci Don Leopoldo Ivančić. I tako je otvorio put ovomu novomu. Mi smo se veselili promašuću preč. Grskovića, ali nas je ruztužilo imenovanje sadašnjeg upravitelja. Te smo uvidili, da nas već i crkva zapušta, te ide na ruku vlad g. Gočsa. Mjesto da se šalje Hrvata, koji će vas braniti, zagovarati, u dobru svetlovari, šalje vam se jednog ultra-talijana, koji vrlo slabo govori hrvatski. Ovaj novi je uz to bolešljiv, te svakako nije za nas, buduće se ovdje hoće zdraviti i i krietkih ljudi, jer kura teška. Neću dalje da o njemu govorim, ni kritiziram, jer to je dužnost poglavara, no se preporučamo crkvenoj oblasti, da nam se kod namjestonja župnika dade plovana u svemu na mjestu, koji će nam i propovjedat rječ božju i držati kršćanski nauk u hrvatskom jeziku. Možda su mislili u Krku, da će svi pripadnici ovdješnje talijanske klike, dolžnom sadašnjem upravitelja, postati dobri kršćani, pa zato su li i poslali? Ali u tom se varaju, jer naši protivnici ostaju vazda isti, što su pokazali i u vrijeme misijona, na koje nije dolazio nitko, dapače čujem, da je naš slavni načelnik, bio u danu procesije na lovu i tim pokazao, koliko su mu sreću privrati vjerski obredi, što se u ostalom i prije vidjelo. Kad govorimo o

